

ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3

SELECTED FACTORS AFFECTING THE OPERATION OF THE STUDENT ASSISTANCE
SYSTEM IN SCHOOLS UNDER THE CHAIYAPHUM PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE
AREA OFFICE 3

อัจฉราภรณ์ นามศรีชาติ¹, บรรจบ บุญจันทร์²

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา^{1,2}

Ujcharaphon Namsrichat¹, Banjob Boonchan²

Nakhon Ratchasima Rajabhat University^{1,2}

Corresponding Author E-mail : tickey1234@gmail.com¹, banjobbun21@gmail.com²

(Received : August 26, 2025; Edit : September 5, 2025; accepted : September 7, 2025)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 2) ศึกษาปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 และ 3) สร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 313 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ ค่าความตรง (Validity) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) คือ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีค่าความเชื่อมั่นโดยรวมเท่ากับ .907 และปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีค่าความเชื่อมั่นโดยรวมเท่ากับ .948 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า 1) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการคัดกรองนักเรียน 2) ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่า อยู่ในระดับมากทุกปัจจัย โดยปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ปัจจัยภาวะผู้นำ ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ปัจจัยการทำงานเป็นทีม และ 3) ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 มีทั้งหมด 6 ปัจจัย โดยเรียงตามปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงสุด คือ ปัจจัยความร่วมมือของครู ผู้ปกครอง และชุมชน รองลงมา คือ ปัจจัยเทคโนโลยีสารสนเทศ ปัจจัยการทำงานเป็นทีม ปัจจัยภาวะผู้นำ ปัจจัยการบริหารจัดการ และปัจจัยงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างปัจจัยเหล่านี้กับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็น .899 และปัจจัยเหล่านี้สามารถอธิบายความแปรปรวน การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ร้อยละ 80.4 ทั้งนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 จากผลการวิจัยที่พบว่าปัจจัยความร่วมมือของครู ผู้ปกครอง และชุมชน มีอิทธิพลสูงสุด ดังนั้น จึงควรส่งเสริมให้ผู้บริหาร

สถานศึกษาและครูได้รับการพัฒนาเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน

Abstract

The purpose of this research were to study 1) To study the operation of the student assistance system in schools under the Chaiyaphum Primary Educational Service Area Office 3. 2) To study selected factors affecting the operation of the student assistance system in schools under the Chaiyaphum Primary Educational Service Area Office 3. And 3) To create a predictive equation for selected factors affecting the operation of the student assistance system in schools under the Chaiyaphum Primary Educational Service Area Office 3. The sample consisted of 313 school administrators and teachers under the Chaiyaphum Primary Educational Service Area Office 3 for the 2024 academic year. The tool used was a questionnaire. The quality of the tool was assessed for validity and reliability. The student assistance system operation had an overall reliability value of .907, and the selected factors affecting the operation of the student assistance system had an overall reliability value of .948. The statistics used were frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson's correlation, and stepwise multiple regression. The research findings were as follows: 1) The operation of the student assistance system in schools under the Chaiyaphum Primary Educational Service Area Office 3 was at a high level overall. When considered individually, all aspects were at a high level. The aspect with the highest mean was getting to know students individually, and the aspect with the lowest mean was student screening. 2) The selected factors affecting the operation of the student assistance system in schools under the Chaiyaphum Primary Educational Service Area Office 3 were at a high level overall. When considered by individual factor, all factors were at a high level. The factor with the highest mean was leadership, and the factor with the lowest mean was teamwork. 3) There were six selected factors that affected the operation of the student assistance system in schools under the Chaiyaphum Primary Educational Service Area Office 3, arranged in descending order of influence: the collaboration of teachers, parents, and the community, followed by information technology, teamwork, leadership, management, and budget and educational resources, respectively, with statistical significance at the .01 level. The multiple correlation coefficient between these factors and the operation of the student assistance system was .899, and these factors could explain 80.4% of the variance in the operation of the student assistance system.

Based on the research findings that the factor of collaboration among teachers, parents, and the community had the highest influence, the Chaiyaphum Primary Educational Service Area Office 3 should promote the development of school administrators and teachers in the effective operation of the student assistance system.

Keywords: Operation of the student assistance system, Selected factors affecting the operation of the student assistance system

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สังคมไทยในยุคปัจจุบันเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่ซับซ้อนและรวดเร็ว ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี ทำให้เกิดปัญหาใหม่ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อเยาวชนในสถานศึกษา ปัญหาเหล่านี้ไม่ได้จำกัดอยู่แค่เรื่องการเรียนรู้ในห้องเรียนเท่านั้น แต่ยังรวมถึงปัญหาสุขภาพจิต ความเครียด ปัญหาครอบครัว และพฤติกรรมเสี่ยงต่างๆ ซึ่งทวีความรุนแรงขึ้นในโลกที่เต็มไปด้วยข้อมูลข่าวสารที่ไม่ถูกต้องและสื่อสังคมออนไลน์ (พรบ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2, 2544; ฉบับที่ 3, 2546; และฉบับที่ 4, 2562) เพื่อรับมือกับความท้าทายเหล่านี้ การสร้างระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีประสิทธิภาพจึงไม่ใช่เพียงแค่ทางเลือก แต่เป็น "หน้าที่" ที่จำเป็นเร่งด่วนของสถานศึกษา จากการศึกษาสภาพสังคมเปลี่ยนแปลงไป ทำให้เยาวชนมีความเสี่ยงที่จะเผชิญกับปัญหาที่หลากหลายมากขึ้นกว่าเดิม โดยเฉพาะปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพจิต ความสัมพันธ์ในครอบครัว และการใช้เทคโนโลยีที่ไม่เหมาะสม ซึ่งล้วนส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้และพัฒนาการของนักเรียนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้น ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนจึงเป็นกลไกสำคัญในการส่งเสริมให้นักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างทันที่ รู้จักตนเอง เข้าใจความต้องการ และได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้รับการสนับสนุนจากนโยบายและกฎหมายการศึกษาอย่างชัดเจน โดย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2, 2544; ฉบับที่ 3, 2546; และฉบับที่ 4, 2562) มาตรา 42 ได้กำหนดให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นรายบุคคล รวมถึงการดูแลและช่วยเหลือนักเรียนให้เหมาะสมกับศักยภาพและความแตกต่างของแต่ละบุคคล นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ยังได้เน้นย้ำความสำคัญของการดูแลนักเรียนเป็นรายบุคคลในฐานะส่วนหนึ่งของมาตรฐานด้านคุณภาพ เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันชีวิตและส่งเสริมให้เยาวชนเติบโตเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของสังคม การมีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีประสิทธิภาพจึงสะท้อนถึงความมุ่งมั่นของสถานศึกษาในการทำหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดและตอบสนองต่อความต้องการที่แท้จริงของนักเรียนในสังคมยุคใหม่ การดำเนินการอย่างเป็นระบบจะช่วยให้ครูและผู้เกี่ยวข้องสามารถทำความเข้าใจและจัดการกับปัญหาต่างๆ ของนักเรียนได้อย่างรวดเร็วและเหมาะสม ทั้งยังช่วยส่งเสริมความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนในการสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและเอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554 : 2)

การพัฒนาเด็กให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานั้น นอกจากจะดำเนินการด้วยการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนแล้ว การป้องกันและช่วยเหลือแก้ไขปัญหามาตรต่างๆ ที่เกิดกับนักเรียนเป็นสิ่งที่สำคัญเนื่องจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกมิติ ทางด้านการสื่อสาร เทคโนโลยี ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาการแพร่ระบาดของสารเสพติด ปัญหาครอบครัว ปัญหาการแข่งขันทุกรูปแบบ ก่อให้เกิดความทุกข์ ความวิตกกังวล ความเครียด ซึ่งล้วนแต่เป็นผลเสียต่อสุขภาพจิตและสุขภาพกายของทุกคน จนนำไปสู่การเกิดปัญหาและสภาวะวิกฤตทางสังคม ดังนั้นในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน ให้มีความสมบูรณ์พร้อมอย่างเป็นองค์รวม ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา ความรู้ความสามารถ คุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนให้มีทักษะในการดำรงชีวิต จึงจำเป็นที่ทุกโรงเรียน ในฐานะหน่วยงานที่ต้องรับผิดชอบในการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตผู้เรียน และแก้ไขวิกฤตสังคม จึงควรนำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาประยุกต์ใช้ และพัฒนาให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละโรงเรียน (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2562 : 183)

สถานศึกษาเป็นสถานที่ที่เด็กนักเรียนมีความใกล้ชิดมากที่สุด รองลงมาจากครอบครัว ผู้ปกครองให้การยอมรับ และคาดหวังว่าจะได้รับความรู้ การอบรมสั่งสอน การดูแลด้วยการเอาใจใส่ สถานศึกษาจะต้องคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของเด็กนักเรียนเป็นหลัก ให้เด็กนักเรียนได้อยู่ในสภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่มีความปลอดภัย การจัดการเรียนการสอนต้องครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ สมรรถนะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ รวมทั้งสอนทักษะชีวิต ที่จำเป็นสำหรับการใช้ชีวิตที่ปลอดภัยและมีคุณภาพ ครูต้องบูรณาการเนื้อหาความรู้ และพัฒนาคุณภาพเด็กนักเรียนให้มีความพร้อมอย่างเป็นองค์รวม โดยการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตเด็กนักเรียน และแก้วิกฤตทางสังคม สถานศึกษาต้องจัดระบบงาน กิจกรรมที่ส่งเสริมความประพฤติให้เหมาะสม ความรับผิดชอบต่อสังคม และความปลอดภัยให้กับเด็กนักเรียน นำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็ก

นักเรียน โดยการนำกระบวนการของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ขั้นตอน ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมพัฒนานักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อนักเรียน ไปใช้ในชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสม เด็กนักเรียนจะต้องได้รับการพิทักษ์ ปกป้อง ค้ำครอง และดูแล โดยมี ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563 : 2)

กระทรวงศึกษาธิการจึงให้สถานศึกษาจัดให้มีระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนขึ้นโดยบุคลากรทุกคนทุกฝ่ายของโรงเรียน ตลอดจนผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และวิถีชีวิตที่เป็นสุขโดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานั้น นอกจากจะดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนนักเรียนแล้ว การป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน แก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น และปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องก็เป็นส่วนสำคัญประการหนึ่งที่จะพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนให้มีคุณภาพประสิทธิ ภาพและให้นักเรียนเป็นบุคคลที่มีความสุข มีความสามารถตามที่ สังคมมุ่งหวังไว้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 : 35)

ความเจริญทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วแต่ขาดการเตรียมความพร้อมด้านจิตใจ ทำให้เกิดปัญหาทางสังคมที่ส่งผลกระทบต่อเด็กและเยาวชนอย่างรุนแรง โดยเฉพาะปัญหาพฤติกรรมเบี่ยงเบนต่างๆ เช่น ทะเลาะวิวาท ก่ออาชญากรรม ดิตยาเสพติด ค่าบริการทางเพศ และการฆ่าตัวตาย ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มจำนวนและทวีความรุนแรงมากขึ้น แม้ว่ากระทรวงศึกษาธิการจะได้กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งจัดให้มีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 และมีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ขั้นตอน ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมพัฒนานักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อนักเรียน แต่ยังไม่ทราบปัจจัยคัดสรรใดบ้างที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ซึ่งจำเป็นต้องศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

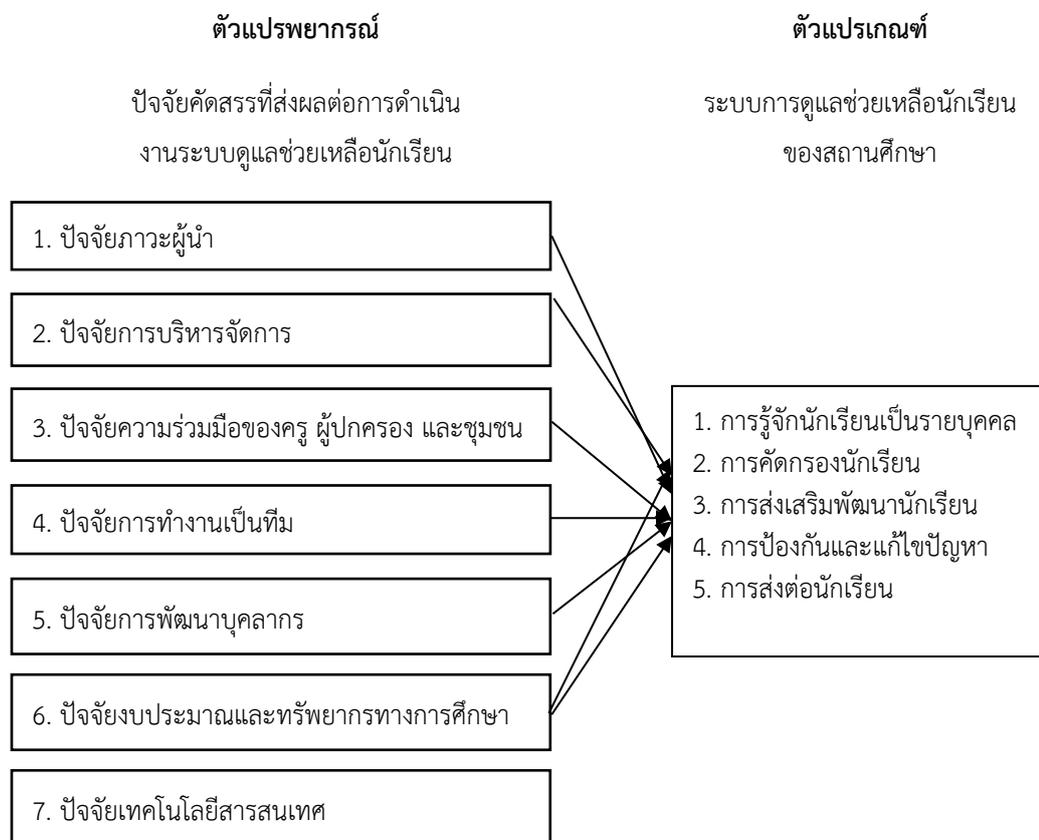
จากการศึกษาความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและสภาพปัญหาดังกล่าวมาข้างต้น อย่างไรก็ตาม ยังมีงานวิจัยไม่มากนักที่ศึกษาปัจจัยเชิงบริหารและสร้างเป็นสมการพยากรณ์เพื่อทำนายความสำเร็จของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 โดยเฉพาะ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนกำหนดนโยบายพิจารณาปรับปรุงการบริหารงานและวิธีปฏิบัติตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3
2. เพื่อศึกษาปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรที่ศึกษา

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยคัดสรรอย่างน้อย 1 ปัจจัย ที่ส่งผลต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 1,686 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3, 2567)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 จำนวน 313 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 31 คน และครู จำนวน 282 คนโดยใช้ขนาดโรงเรียนเป็นชั้นภูมิในการสุ่ม โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตาราง Krejcie and Morgan (1970, pp. 607-610) กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) โดยใช้ขนาดของสถานศึกษาเป็นชั้นภูมิในการสุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check list) เกี่ยวกับตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมพัฒนานักเรียน 4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา และ 5) การส่งต่อนักเรียน ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ โดยแต่ละระดับมีความหมาย ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2560 : 69)

- 5 หมายถึง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 จำนวน 7 ปัจจัย ได้แก่ 1) ปัจจัยภาวะผู้นำ 2) ปัจจัยการบริหารจัดการ 3) ปัจจัยความร่วมมือของครู ผู้ปกครอง และชุมชน 4) ปัจจัยการทำงานเป็นทีม 5) ปัจจัยการพัฒนาบุคลากร 6) ปัจจัยงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา และ 7) ปัจจัยเทคโนโลยีสารสนเทศ ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ โดยแต่ละระดับมีความหมาย ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2560 : 69)

- 5 หมายถึง ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม โดยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องในเอกสาร งานวิจัย วารสาร รวมทั้งหลักการทฤษฎีของนักวิชาการ เพื่อนำมาใช้สรุปเป็นกรอบตัวแปรในการวิจัย และเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ

2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามที่ถูกต้องตามหลักการ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2560 : 60)

3. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 จากการสังเคราะห์องค์ประกอบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมพัฒนานักเรียน 4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา และ 5) การส่งต่อนักเรียน

4. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 จากการสังเคราะห์ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 7 ปัจจัย ได้แก่ 1) ปัจจัยภาวะผู้นำ 2) ปัจจัยการบริหารจัดการ 3) ปัจจัยความร่วมมือของครู ผู้ปกครอง และชุมชน 4) ปัจจัยการทำงานเป็นทีม 5) ปัจจัยการพัฒนาบุคลากร 6) ปัจจัยงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา และ 7) ปัจจัยเทคโนโลยีสารสนเทศ

5. นำเสนอแบบสอบถามฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบแก้ไขการใช้ภาษาความครอบคลุมและความถูกต้องสมบูรณ์ของเนื้อหาจากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง

6. นำเสนอแบบภาพที่ผ่านการแก้ไขปรับปรุงแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของ

เนื้อหา (Content validity) ความถูกต้องของรูปแบบ (Format) และความถูกต้องของภาษา (Wording) ให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องของคำถามกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหา แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60 ถึง 1.00 จึงจะถือว่าผ่านเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น. 103) และนำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือให้สมบูรณ์และเหมาะสม ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่ามีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 ซึ่งถือว่าผ่านเกณฑ์

7. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ปีการศึกษา 2567 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน และนำผลการตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยการใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 103)

7.1 การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มี 5 องค์ประกอบ มีค่าความเชื่อมั่นโดยรวมเท่ากับ .907

7.2 ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มี 7 ปัจจัย มีค่าความเชื่อมั่นโดยรวมเท่ากับ .948

8. นำแบบทดสอบมาปรับปรุงให้เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการจัดทดลองข้อมูลตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์หนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ขออนุญาตเก็บข้อมูลในสถานศึกษาที่สังกัดไว้เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. ขอความอนุเคราะห์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ขออนุญาตผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3

3. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ไปยังสถานศึกษากลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์และแบบสอบถามออนไลน์ Google Forms สำหรับบางสถานศึกษาผู้วิจัยจะเดินทางไปเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง

4. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับจากไปรษณีย์ แบบสอบถามออนไลน์ Google Forms และดำเนินการเก็บแบบสอบถามที่เหลือด้วยตนเอง

5. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลในลำดับต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) จากแบบสอบถามตอนที่ 1

2. ระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านมาเป็นภาพรวมและรายด้าน แล้วนำมาแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 103)

4.51 - 5.00 หมายถึง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านมาเป็นภาพรวมและรายด้าน แล้วนำมา แปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 103)

4.51 - 5.00 หมายถึง ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับ น้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 3 มาหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยการวิเคราะห์ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 จะต้องหาค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ Pearson (Pearson's product moment correlation) ทั้งนี้เพื่อป้องกันการเกิด Multicollinearity คือการมีสหสัมพันธ์กันเองระหว่างตัวแปรพยากรณ์มากกว่า 2 ตัว ซึ่งการที่ตัวแปรพยากรณ์มีความสัมพันธ์กันในระดับที่สูง อาจ ส่งผลให้สมการตัวแปรที่ใช้ในการพยากรณ์ตัวแปรเกณฑ์มีความคลาดเคลื่อน ดังนั้นจึงต้องตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร พยากรณ์เพื่อให้แน่ใจว่าตัวแปรพยากรณ์สามารถอยู่ในสมการตัวแปรได้ (อโนทัย ตรีวานิช, 2552 : 55 - 57)

เมื่อ r แทนค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

$r < 0.20$ ระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรน้อย

$0.21 < r \leq 0.40$ ระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรค่อนข้างน้อย

$0.41 < r \leq 0.60$ ระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปานกลาง

$0.61 < r \leq 0.80$ ระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรค่อนข้างมาก

$r > 0.80$ ระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรมาก

และจากแนวคิดของอุทัยวรรณ สายพัฒน์ (2547, น. 56) ในการทดสอบนัยสำคัญของสหสัมพันธ์นี้ มีค่าบางเสี่ยง เสนอแนะว่าเป็นวิธีการที่ยุ่งยาก ให้ใช้วิธีง่ายๆ คือใช้เกณฑ์ค่าสัมบูรณ์ของสหสัมพันธ์ที่มากกว่า 0.80 คือ $|r| > .80$ ถือว่ามี ความสัมพันธ์กัน แสดงว่าเกิด Multicollinearity ซึ่งเกณฑ์ที่สามารถขจัดหลุมได้ง่ายอยู่ที่บุคคลิกเดียว อย่างไรก็ตามในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกที่จะพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ด้วยเกณฑ์ของ อโนทัย ตรีวานิช (2552, น. 55 - 57)

หากค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ด้วยกันมีค่า r มากกว่า .80 ผู้วิจัยจะดำเนินการพิจารณา จากค่า VIF และ Tolerance ซึ่งค่า VIF ควรมีค่าน้อยกว่า 10 และค่า Tolerance มีค่ามากกว่า .10 จึงเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้สถิติ วิเคราะห์การถดถอย (วรศรา อรุณกิตติพร, 2561 : 86)

5. สร้างสมการพยากรณ์โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) เพื่อพยากรณ์การวิเคราะห์ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3

1. การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้าน

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.27	0.59	มาก
ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.22	0.56	มาก
ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน	4.24	0.60	มาก
ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	4.23	0.62	มาก
ด้านการส่งต่อนักเรียน	4.23	0.60	มาก
ภาพรวม	4.24	0.52	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.52) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.59) รองลงมา คือ ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.60) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการคัดกรองนักเรียน ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.56)

2. ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 โดยภาพรวมและรายปัจจัย

ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ปัจจัยภาวะผู้นำ	4.28	0.58	มาก
ปัจจัยการบริหารจัดการ	4.22	0.59	มาก
ปัจจัยความร่วมมือของครู ผู้ปกครอง และชุมชน	4.25	0.63	มาก
ปัจจัยการทำงานเป็นทีม	4.19	0.67	มาก
ปัจจัยการพัฒนาบุคลากร	4.20	0.61	มาก
ปัจจัยงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา	4.26	0.59	มาก
ปัจจัยเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.24	0.62	มาก
ภาพรวม	4.23	0.53	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่า อยู่ในระดับมากทุกปัจจัย โดยปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ปัจจัยภาวะผู้นำ ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.58) รองลงมาคือ ปัจจัยงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.59) ส่วนปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ปัจจัยการทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.67)

3. สมการพยากรณ์ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ

โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3

ตัวแปร	(X ₁)	(X ₂)	(X ₃)	(X ₄)	(X ₅)	(X ₆)	(X ₇)
ปัจจัยภาวะผู้นำ (X ₁)	-	.705**	.708**	.677**	.670**	.694**	.705**
ปัจจัยการบริหารจัดการ (X ₂)		-	.720**	.751**	.731**	.712**	.761**
ปัจจัยความร่วมมือของครู ผู้ปกครอง และชุมชน (X ₃)			-	.792**	.775**	.692**	.722**
ปัจจัยการทำงานเป็นทีม (X ₄)				-	.781**	.671**	.731**
ปัจจัยการพัฒนาบุคลากร (X ₅)					-	.750**	.737**
ปัจจัยงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา (X ₆)						-	.673**
ปัจจัยเทคโนโลยีสารสนเทศ (X ₇)							-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 แสดงว่า การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกับปัจจัยภาวะผู้นำ ปัจจัยการบริหารจัดการ ปัจจัยความร่วมมือของครู ผู้ปกครอง และชุมชน ปัจจัยการทำงานเป็นทีม ปัจจัยการพัฒนาบุคลากร ปัจจัยงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา และปัจจัยเทคโนโลยีสารสนเทศ มีความสัมพันธ์กันเชิงบวก ในระดับค่อนข้างมาก ($r_{xy} = 0.670 - 0.792$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 4 ค่า Tolerance และ VIF ของตัวแปรพยากรณ์

ตัวแปรพยากรณ์	Tolerance	VIF	สรุป
ปัจจัยภาวะผู้นำ (X ₁)	.369	2.709	ใช้ได้
ปัจจัยการบริหารจัดการ (X ₂)	.296	3.381	ใช้ได้
ปัจจัยความร่วมมือของครู ผู้ปกครอง และชุมชน (X ₃)	.291	3.439	ใช้ได้
ปัจจัยการทำงานเป็นทีม (X ₄)	.288	3.467	ใช้ได้
ปัจจัยการพัฒนาบุคลากร (X ₅)	.259	3.859	ใช้ได้
ปัจจัยงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา (X ₆)	.387	2.582	ใช้ได้
ปัจจัยเทคโนโลยีสารสนเทศ (X ₇)	.322	3.110	ใช้ได้

จากตารางที่ 4 พบว่า ปัจจัยภาวะผู้นำ ปัจจัยการบริหารจัดการ ปัจจัยความร่วมมือของครู ผู้ปกครอง และชุมชน ปัจจัยการทำงานเป็นทีม ปัจจัยการพัฒนาบุคลากร ปัจจัยงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา และปัจจัยเทคโนโลยีสารสนเทศ มีความสัมพันธ์กันน้อย เนื่องจากค่า Tolerance มีค่าไม่น้อยกว่า 0.10 และค่า VIF น้อยกว่า 10 ดังนั้น จึงเป็นไปตามข้อตกลงของการใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอย

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณปัจจัยอิสระที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ

โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3

ตัวแปร	สัมประสิทธิ์	สัมประสิทธิ์	t	p
	การถดถอยจาก คะแนนดิบไม่ปรับ มาตรฐาน (b)	การถดถอยจาก คะแนนมาตรฐาน (β)		
ค่าคงที่	.569		5.246	.000

ปัจจัยความร่วมมือของครู ผู้ปกครอง และชุมชน (X_3)	.234	.280	6.016	.000
ปัจจัยเทคโนโลยีสารสนเทศ (X_7)	.226	.268	6.056	.000
ปัจจัยการทำงานเป็นทีม (X_4)	.124	.158	3.386	.001
ปัจจัยภาวะผู้นำ (X_1)	.107	.119	2.876	.004
ปัจจัยการบริหารจัดการ (X_2)	.094	.105	2.276	.024
ปัจจัยงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา (X_6)	.081	.090	2.243	.026
R=.899, R ² =.808, Adjusted R ² =.804, p=.026				

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 5 พบว่า ปัจจัยคัตสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 มีดังนี้ ปัจจัยภาวะผู้นำ (X_1) ปัจจัยการบริหารจัดการ (X_2) ปัจจัยความร่วมมือของครู ผู้ปกครอง และชุมชน (X_3) ปัจจัยการทำงานเป็นทีม (X_4) ปัจจัยงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา (X_6) และปัจจัยเทคโนโลยีสารสนเทศ (X_7) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงที่สุด คือ ปัจจัยความร่วมมือของครู ผู้ปกครอง และชุมชน (X_3) รองลงมา คือ ปัจจัยเทคโนโลยีสารสนเทศ (X_7) ปัจจัยการทำงานเป็นทีม (X_4) ปัจจัยภาวะผู้นำ (X_1) ปัจจัยการบริหารจัดการ (X_2) และปัจจัยงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา (X_6) ตามลำดับ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างปัจจัยเหล่านี้กับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็น .899 และปัจจัยเหล่านี้สามารถอธิบายความแปรปรวนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ร้อยละ 80.4

จากตารางที่ 5 สามารถสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยคัตสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ได้ดังภาพที่ 4.1

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = .569 + .234(X_3) + .226(X_7) + .124(X_4) + .107(X_1) + .094(X_2) + .081(X_6)$$

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z}_y = +.280(X_3) + .268(X_7) + .158(X_4) + .119(X_1) + .105(X_2) + .090(X_6)$$

ภาพที่ 4.1 ปัจจัยคัตสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3

อภิปรายผลการวิจัย

1. การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เป็นกระบวนการที่ครูที่ปรึกษาเก็บรวบรวมข้อมูล ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนในด้านต่างๆ อย่างละเอียดและต่อเนื่อง เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ เพื่อคัดกรองและบันทึกข้อมูลอย่างเป็นระบบ โดยใช้ข้อมูลดังกล่าวในการส่งเสริมศักยภาพ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาของนักเรียน นักเรียนได้รับการประเมิน ตามความแตกต่างรายบุคคลในด้านความสามารถ สุขภาพ และครอบครัว โรงเรียนจัดทำแผนการช่วยเหลือนักเรียน ที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เพื่อการพัฒนาที่ตรงจุดและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับสำนักบริหารงานกรมมัธยมศึกษาตอนปลาย (2562) ที่กล่าวไว้ว่า การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เป็นการรวบรวมข้อมูลที่ทำเป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียนครอบคลุมทั้งด้านความสามารถ

ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว และด้านอื่น ๆ โดยใช้เครื่องมือและเทคนิควิธีการที่หลากหลายตามความเหมาะสม มีการบันทึกและเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ และสามารถนำข้อมูลมาใช้วิเคราะห์เพื่อคัดกรองนักเรียน การส่งเสริม การป้องกันและการแก้ไขปัญหาของนักเรียนได้อย่างถูกต้อง ต่อเนื่องตลอดปีการศึกษา เพื่อจะไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดต่อการช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของขวัญเนตร มูลทองจาด (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่องการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดมรังสี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัธยผลคณิตจากมากไปน้อย ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การส่งเสริมและพัฒนาการเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา การส่งต่อ และการคัดกรองนักเรียน สอดคล้องกับผลวิจัยของนุรมาน พิทักษ์สุขสันต์ (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่องการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอสาวยุริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 พบว่า ระดับการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสาวยุริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 ผลการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชฎารัตน์ พลเดช (2558) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 โดยรวมและทุกด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า โรงเรียนมีการจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลด้านความสามารถทางการเรียนและด้านอื่น ๆ มีการคัดเลือกนักเรียนออกเป็นกลุ่มทั้งกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มที่มีปัญหา

2. ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่า อยู่ในระดับมากทุกปัจจัย โดยปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ปัจจัยภาวะผู้นำ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ภาวะผู้นำเป็นความสามารถในการนำทีมของผู้บริหารในโรงเรียนหรือองค์กรการศึกษาที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการและการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้การดำเนินงานในองค์กรการศึกษาเกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ การเป็นผู้นำที่ดีของผู้บริหารจะทำให้บุคลากรและนักเรียนได้รับการดูแลอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถสร้างความร่วมมือภายในโรงเรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับผลการวิจัยของณมล กอบแก้ว (2559) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของชฎารัตน์ พลเดช (2558) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 โดยรวมและทุกด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของวิมาลย์ ลีทอง (2563) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดสกลนคร ประกอบด้วย 1) ภาวะผู้นำ 2) บรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร 3) การบริหารจัดการ 4) การพัฒนาบุคลากร 5) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน 6) โครงสร้างองค์การ 7) เทคโนโลยีสารสนเทศ และ 8) ด้านงบประมาณ

3. ปัจจัยคัดสรร คือ ปัจจัยภาวะผู้นำ ปัจจัยการบริหารจัดการ ปัจจัยความร่วมมือของครู ผู้ปกครอง และชุมชน ปัจจัยการทำงานเป็นทีม ปัจจัยงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา และปัจจัยเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงที่สุด คือ ปัจจัยความร่วมมือของครู ผู้ปกครอง และชุมชน รองลงมา คือ ปัจจัยเทคโนโลยีสารสนเทศ ปัจจัยการทำงานเป็นทีม ปัจจัยภาวะผู้นำ ปัจจัยการบริหารจัดการ และปัจจัยงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา ตามลำดับ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างปัจจัยเหล่านี้กับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็น .899 และปัจจัยเหล่านี้สามารถอธิบายความแปรปรวนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ร้อยละ 80.4 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนและชุมชน รวมถึงการมีส่วนร่วมของ

ผู้ปกครองในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการดูแลนักเรียนให้เหมาะสมกับความต้องการและศักยภาพของแต่ละบุคคล มีการสร้างเครือข่ายผู้ปกครองในการแก้ไขปัญหานักเรียน โรงเรียนจะได้รับความร่วมมือในการพัฒนาการศึกษาจากชุมชน ทั้งด้านการเงิน แรงงาน วัสดุอุปกรณ์ และการเปิดโอกาสให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย นโยบายในการจัดการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของอรรพล สุนทรพงศ์ (2565) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ปัจจัยทางการบริหารที่คัดสรรที่สามารถพยากรณ์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน ด้านการบริหารจัดการ ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา และด้านการทำงานเป็นทีม โดยมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 61.70 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ ± 1.6498 และแนวทางการพัฒนาปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน เสนอแนะไว้ 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน คือ โรงเรียนควรมีการสร้าง ความเข้าใจอันดี และความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชน 2) ด้านการบริหารจัดการ คือ โรงเรียนควรใช้หลักการบริหารงานอย่างมีส่วนร่วม และวงจร PDCA ในการบริหารงาน 3) ด้านการพัฒนาบุคลากร คือ โรงเรียนควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากรในการพัฒนาตนเองและสร้างความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ให้กับบุคลากร 4) ด้านงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา คือ โรงเรียนควรมีการวางแผนการใช้งบประมาณ และมีการระดมทุนและทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ และ 5) ด้านการทำงานเป็นทีม คือ โรงเรียนควรมีการประชุม ปรึกษา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และมีการวางแผนและกำหนดเป้าหมายร่วมกัน

สรุปผลปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุดคือ ปัจจัยความร่วมมือของครู ผู้ปกครอง และชุมชน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่ใช่หน้าที่ของครูเพียงฝ่ายเดียว แต่ต้องอาศัยเครือข่ายความร่วมมือรอบตัวเด็กจึงจะเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย สรุปผลการวิจัย และการอภิปรายผลการวิจัย เรื่องปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ โรงเรียนมีการวางแผนช่วยเหลือนักเรียนโดยอิงจากข้อมูลด้านความสามารถ สุขภาพ และครอบครัวของนักเรียน ดังนั้น โรงเรียนควรพัฒนาระบบการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนอย่างเป็นระบบ ครอบคลุมด้านความสามารถ สุขภาพ และครอบครัว เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการวางแผนช่วยเหลืออย่างตรงจุด นอกจากนี้ ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครอง และชุมชนในการร่วมกันดูแลนักเรียนเป็นรายบุคคล

1.2 การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ด้านการคัดกรองนักเรียน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ โรงเรียนมีการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนรายบุคคลเพื่อนำมาคัดกรองตามลักษณะและความต้องการ ดังนั้น โรงเรียนควรพัฒนาระบบการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนรายบุคคลอย่างเป็นระบบ เพื่อสะท้อนลักษณะและความต้องการที่แท้จริงของนักเรียนแต่ละคน ควรส่งเสริมให้ครูใช้ข้อมูลดังกล่าวในการวางแผนคัดกรองและจัดการดูแลอย่างตรงจุด พร้อมทั้งสร้างความร่วมมือระหว่างครู ผู้ปกครอง และชุมชนเพื่อให้การช่วยเหลือมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.3 การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ โรงเรียนจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียนเพื่อร่วมมือในการพัฒนานักเรียน โรงเรียนมีแนวทางและกิจกรรมที่ช่วยสนับสนุนและส่งเสริมให้นักเรียนที่มีปัญหาสามารถปรับตัวกลับมาเป็นนักเรียนกลุ่มปกติได้ ดังนั้น โรงเรียนควรเพิ่มความร่วมมือกับผู้ปกครองอย่างเป็นระบบ โดยจัดประชุมและสื่อสารอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างความเข้าใจในการพัฒนานักเรียนร่วมกัน นอกจากนี้ควรวางแผนกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนที่มีปัญหาได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิดและ

ปรับตัวได้เหมาะสม และควรพัฒนากระบวนการติดตามผลเพื่อให้นักเรียนกลับมาเรียนร่วมกับเพื่อนได้อย่างมั่นใจและยั่งยืน

1.4 การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนมีเครือข่ายเพื่อนช่วยเหลือซึ่งกันและกันเมื่อเกิดปัญหา ดังนั้น โรงเรียนควรสร้างกิจกรรมส่งเสริมการทำงานเป็นทีมและการดูแลซึ่งกันและกันระหว่างเพื่อนนักเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อปลูกฝังความรู้สึกเป็นพี่น้องและเครือข่ายเพื่อนช่วยเหลือในทุกระดับชั้น นอกจากนี้ ควรมีการอบรมหรือจัดกิจกรรมแนะแนวให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการช่วยเหลือเพื่อนเมื่อเผชิญปัญหาเพื่อสร้างบรรยากาศแห่งการเกื้อกูลในโรงเรียน

1.5 การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ด้านการส่งต่อนักเรียน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ครูที่ปรึกษาสามารถส่งต่อนักเรียนไปยังบุคลากรภายในโรงเรียนเพื่อรับการช่วยเหลือเพิ่มเติมได้อย่างรวดเร็วและเหมาะสม ดังนั้น ควรมีการพัฒนากระบวนการส่งต่อนักเรียนภายในโรงเรียนให้มีความรวดเร็วและเป็นระบบมากขึ้น โดยจัดทำคู่มือหรือแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนสำหรับครูที่ปรึกษา รวมทั้งสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างครู บุคลากร และผู้บริหาร เพื่อให้การช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปอย่างต่อเนื่องและเหมาะสมที่สุด

1.6 ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ปัจจัยภาวะผู้นำ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสามารถสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และพัฒนาของนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนได้ดี ดังนั้น ควรส่งเสริมให้ผู้บริหารพัฒนาทักษะด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เปิดกว้างและเอื้อต่อการพัฒนาของทุกคนในโรงเรียน ผู้บริหารควรจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครูและนักเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความร่วมมือและแรงบันดาลใจ นอกจากนี้ การสนับสนุนทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม จะช่วยยกระดับบรรยากาศการเรียนรู้ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

1.7 ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ปัจจัยการบริหารจัดการ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารได้กำหนดเป้าหมายและแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนสำหรับการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนอย่างเหมาะสม ดังนั้น ผู้บริหารควรกำหนดเป้าหมายและแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนและความต้องการของนักเรียน เพื่อให้การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีทิศทางที่แน่นอน อีกทั้งควรมีการสื่อสารและสร้างความเข้าใจร่วมกับครู บุคลากร และผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความร่วมมือและการปฏิบัติที่เหมาะสม

1.8 ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ปัจจัยความร่วมมือของครู ผู้ปกครอง และชุมชน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดูแลและช่วยเหลือนักเรียนอย่างเหมาะสมตามความต้องการและศักยภาพของนักเรียน ดังนั้น โรงเรียนควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองให้สอดคล้องกับความต้องการและศักยภาพของนักเรียน ผ่านการประชุมร่วม วางแผน และติดตามผลอย่างต่อเนื่อง

1.9 ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ปัจจัยการทำงานเป็นทีม ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ทีมงานมีการประชุมและปรึกษาหารือเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายที่ชัดเจนร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ ดังนั้น ควรส่งเสริมให้ทีมงานมีการประชุมและปรึกษาหารืออย่างสม่ำเสมอ เพื่อสร้างวิสัยทัศน์และเป้าหมายร่วมที่ชัดเจน สนับสนุนความร่วมมือและการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

1.10 ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ปัจจัยการพัฒนาบุคลากร ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ บุคลากรได้รับการฝึกทักษะการสื่อสารและการให้คำปรึกษา เพื่อช่วยให้ทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น โรงเรียนควรจัดอบรมพัฒนาทักษะการสื่อสารและการให้คำปรึกษาอย่างต่อเนื่องแก่บุคลากร เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือและการทำงานเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.11 ปัจจัยศัตรูที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ปัจจัยงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ โรงเรียนมีการบริหารจัดการเงินอย่างโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ และรายงานผลอย่างครบถ้วน ดังนั้น ควรเสริมสร้างระบบการบริหารงบประมาณที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ พร้อมจัดทำรายงานผลการใช้จ่ายอย่างครบถ้วนเป็นประจำ เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นและประสิทธิภาพในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1.12 ปัจจัยศัตรูที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ปัจจัยเทคโนโลยีสารสนเทศ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ โรงเรียนสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อช่วยในการจัดเก็บ ประมวลผล และเผยแพร่ข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง และเข้าถึงได้ง่ายขึ้น ดังนั้น ควรส่งเสริมการพัฒนาและฝึกอบรมครู บุคลากรด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้สามารถจัดเก็บ ประมวลผล และเผยแพร่ข้อมูลนักเรียนได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง และเข้าถึงง่ายมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษารูปแบบการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่เอื้อและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3

2.3 ควรจัดให้มีการอบรมหรือการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **คู่มือการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนช่วงชั้นที่ 3- ช่วงชั้นที่ 4**. กรุงเทพฯ: สำนักพัฒนาคุณภาพชีวิต.
- กรมวิชาการ. (2547). **คู่มือการพัฒนาาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (ฉบับปรับปรุง)**. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ.
- ขวัญเนตร มูลทองจาด. (2564). **การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน อุดมรังสี**. การค้นคว้าอิสระมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชฎารัตน์ พลเดช. (2558). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20**. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2560). **เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 13)**. กรุงเทพฯ: อมรรการพิมพ์.
- นฤมล กอบแก้ว. (2559). **ปัจจัยศัตรูที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา**. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- นุรมาน พิทักษ์สุขสันต์. (2564). **การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอสายบุรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 3**. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). **การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 9)**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2, 2544; ฉบับที่ 3, 2546; และฉบับที่ 4, 2562). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 116, ตอนที่ 74 ก, หน้า 1-22.
- วริศรา อรุณกิตติพร. (2561). **ปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดรชาติ**. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- วิมาลย์ ลีทอง. (2563). **ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสกลนคร**. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ศรัณย์ เปรมสุข. (2566). **การพัฒนารูปแบบบริหารเชิงกลยุทธ์ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อเสริมสร้างคุณภาพของนักเรียนมัธยมศึกษา**. วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3. (2567). **Big Data สพ.ป.ชัยภูมิ เขต 3**. <https://data.chaiyaphum3.go.th/>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). **แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). **คู่มือการคัดเลือกสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อรับรางวัลระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนประจำปี 2563**. (ม.ป.ท).
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2554). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559)**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. (2562). **มาตรฐานการปฏิบัติงานของโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2560**. กรุงเทพฯ: สำนักบริหารงาน การมัธยมศึกษาตอนปลาย.
- อโนทัย ตรีวานิช. (2552). **สถิติธุรกิจ (พิมพ์ครั้งที่ 4)**. ขอนแก่น: คณะวิทยาศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อรรถพล สุนทรพงศ์. (2565). **ปัจจัยคัตสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร**. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- อุทัยวรรณ สายพัฒน์. (2547). **Collinearity**. วารสารปาริชาติ มหาวิทยาลัยทักษิณ, 17(1), น. 55-62.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). **Determining sample size for research activities**. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), pp. 607-610.